

[Fuglsang.]

Kassen er tom og kører i øjeblikket på lån og forskud. Når man taler om fremtidens økonomiske udvikling i Danmark, er der ikke mindst grund til på de 104 000 arbejdsløse arbejdsmænds vegne at spørge: Hvad agter man at gøre for disse 104 000 familier? Det hed i sin tid så kønt, at aldrig mere skulle vi i Danmark tåle arbejdsløshedens forbandelse — vi kender allesammen den rørende plakate om far, der ikke må blive arbejdsløs —, men spørgsmålet er: Hvad gør man for at opfylde de smukke ord, hvad agter regeringen og hvad agter denne rigsdag at gøre for at skaffe arbejde og beskæftigelse til disse mange mennesker?

Der tales af den højtærede minister og i bemærkningerne om landbrugets mekanisering. Javel, den skrider frem, men hvordan er stillingen for landarbejderne? I Nordjyllands landkommuner er det sådan, at $\frac{2}{3}$ af landarbejderne går arbejdsløse. Disse mennesker mærker så sandt heller ikke stort til de lyse sider af tilværelsen i øjeblikket.

Der tales om udenrigshandelens stilling. Det er i og for sig meget typisk, at samtidig med at vi behandler dette forslag her, ligger der et andet forslag om eksportkreditgarantier, til behandling i et udvalg. Årsagen til, at man stiller forslag om at yde eksportkreditgarantier, er den stigende konkurrence, vanskeligheden ved at hævde sig på de udenlandske markeder, og ministeren understregede disse vanskeligheder, talte om Vesttysklands toldsats og de hindringer, som lægges os i vejen på det vesttyske marked; der tales om stillingen i USA, og der tales om de usikre forhold i Sydamerika. Og på linie med udenrigshandelen i så henseende ligger også skibsfartens udsigter. Også hvad denne angik, gav ministeren udtryk for visse betænkeligheder. Nu er det jo her som indenfor industrierhvervet således, at rederne klarer sig så nogenlunde godt, deres overskud stiger stadigvæk, men vist er der vanskeligheder, og i det omfang, der er vanskeligheder, er det jo ikke tilfældigt, men årsagen må bl. a. søges i den søfartspolitik, som føres fra USAs side. Og herom kunne jeg tænke mig at spørge: Hvad agter regeringen at foretage sig overfor denne amerikanske søfartspolitik? Og ikke mindst: Hvad agter regeringen at foretage sig overfor de begrænsninger for søfolks

færden i amerikanske havne, som gennemføres fra amerikansk side?

Men medens vi er ved talen om udenrigspolitik, lad mig så endnu en gang, når man taler om liberalisering og udvidet handel, henvise til de virkelig store afsætningsmarkeder, som faktisk ligger udenfor vor dør, og de virkelig store muligheder, som findes også for dansk erhvervsliv og dansk handel. Hvis der er noget som helst reelt i snakken om friere handel, så burde regeringen i stedet for efter amerikansk ordre at lægge de størst mulige hindringer i vejen for at handle med Østen gøre, hvad gøres kan for, at Danmark kan placere sin handel også i denne del af verden.

Men når socialdemokratiet prøver at slå politisk mønt af arbejdsløsheden, bør det dog ikke glemmes, at netop denne handelspolitik er socialdemokratiet i høj grad medansvarlig for, og netop denne handelspolitik er en væsentlig årsag til den massearbejdsløshed, der findes. Det ærede medlem hr. Krag talte om de ubehagelige følger, det kunne have for Danmark, hvis den økonomiske stilling i USA blev forværret, bl. a. på grund af en eventuel nedgang i rustnings-tempoet. Javel, det kan have ubehagelige følger for Danmark, forsåvidt man binder sig med hud og hår til USA og USAs krigspolitik, men man bør dog huske på, at der stadigvæk findes en verden udenfor dollarens verden, en verden, hvis økonomiske stilling ikke er afhængig af oprustning og rustningsordrer.

Og videre, hvis man skal tale om de vanskelige økonomiske forhold i dag, om årsagerne til arbejdsløsheden, til vanskelighederne for boligbyggeriet, til at beskæftigelsesarbejderne bliver nedsat o. s. v., så findes der jo også her en ganske dybtgående årsag, alle de store militære udgifter, og netop her bør man i den nuværende situation ikke glemme det medansvar, socialdemokratiet har for, at millioner og atter millioner bruges til den slags uproduktive formål. Det var jo en socialdemokratisk regering, der umiddelbart før valget sidste gang, i august måned, gennemførte en række store, nye militære bevillinger. Man sagde ganske vist dengang, at det ikke måtte gå ud over levestandard og sociale forhold, men intet menneske kan dog tro, at et lille land som Danmark med 4 millioner indbyggere er i stand til at bruge 1 milliard kr. årlig,